

V E N D I M
Nr.114, datë 27.8.2001

“NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fehmi Abdiu	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Gjergj Sauli	Anëtar i ""
Kristofor Peçi	Anëtar i ""
Kujtim Puto	Anëtar i ""
Petrit Plloçi	Anëtar i ""
Tefta Zaka	Anëtare e ""
Sokol Sadushi	Anëtar i ""
Zija Vuci	Anëtar i ""

me sekretare Drita Panda, në datën 27.8.2001, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.120 Akti që i përket:

Kërkuar:Ligoraq Karamelo, përfaqësuar nga avokati Bastri Mane

Subjekte të interesuara:

1. Arben Broja, kandidat për deputet i Partisë Bashkimi për të Drejtat e Njeriut, përfaqësuar nga avokat Përparim Sanxhaku.
2. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, përfaqësuar nga Sokol Lamaj.
- 3.Partia Bashkimi për të Drejtat e Njeriut, përfaqësuar nga Zana Pihiku.

O B J E K T I:

Shfuqizimi i vendimit nr.233, datë 21.8.2001 të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve

BAZA LIGJORE: Neni 64 i Kushtetutës dhe nenet 81, 82 e 83 të Kodit Zgjedhor.

Për shfuqizimin e këtij vendimi kërkuar ka parashtruar këto shkaqe:

Lista shumemërore e kandidatëve për deputetë e përpiluar nga Partia Bashkimi për të Drejtat e Njeriut, është shqyrtuar dhe miratuar nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve me vendimin nr.793, datë 4.6.2001.

Nga ndarja e mandateve plotësuese, kësaj partie i takojnë tre vende në Kuvendin e Shqipërisë. Një nga këto vende sipas kërkuarit i takon atij, i cili figuron i treti në listën shumemërore. Mirëpo, në datën 1.8.2001 Partia Bashkimi për të Drejtat e Njeriut ka njoftuar me shkresë Komisionin Qendror të Zgjedhjeve se 23 kandidatë kanë dhënë dorëheqjen nga kandidimi, duke përfshirë aty dhe mërinë e kërkuarit. Por ky ka pretenduar se nuk ka dhënë dorëheqjen dhe se deklarata personale për dorëheqje e paraqitur në emrin e tij është falsifikuar. Ai ka thënë se për këtë ka bërë kallzim në prokurori, e cila ka vërtetuar me ekspertizë se ky dokument ishte krejtësisht i falsifikuar.

Në këto kushte, sipas tij, vendimi nr.233, datë 21.8.2001 i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, i cili duke u mbështetur në këtë dokument të falsifikuar shpall fitues të tretë të listës shumemërore zotin Arben Broja është haptazi në kundërshtim me Kushtetutën dhe Kodin Zgjedhor.

Prandaj ai i kërkon Gjykatës Kushtetuese të shfuqizojë këtë vendim dhe të urdhërojë Komisionin Qendror të Zgjedhjeve që në vend të zotit Arben Broja të shpallë atë si deputet nga lista shumemërore.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Zija Vuci, kërkuar e përfaqësuesin e tij, subjektet e interesuara, si dhe analizoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

Kërkesa është e drejtë dhe duhet pranuar.

Gjatë shqyrtimit të saj në seancë plenare dhe nga provat shkresore që ndodhen në dosje u vërtetua se Komisioni Qendror i Zgjedhjeve në datën 4.6.2001 ka shqyrtuar dhe miratuar listën shumëmemërore të kandidatëve për deputetë që i ka paraqitur atij Partia Bashkimi për të Drejtat e Njeriut. Në këtë listë, sipas renditjes, emri i kërkuesit Ligoraq Karamelo figuron i treti.

Në datën 1.8.2001 ky subjekt zgjedhor ka njoftuar me shkresë Komisionin Qendror të Zgjedhjeve se 23 vetë nga kjo listë kanë hequr dorë nga e drejta e kandidimit për 40 mandatet plotësuese të Kuvendit. Së bashku me shkresën, këtij organi i janë dërguar edhe deklaratat personale për dorëheqje të këtyre personave, ku përfshihet edhe kërkuesi.

Mbi këtë bazë Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, pasi ka përcaktuar se kësaj partie i takojnë vetëm 3 mandate shtesë, në proporcion me numrin e votave të vlefshme të fituara në raundin e parë të zgjedhjeve për Kuvendin e Shqipërisë, me vendimin nr.233, datë 21.8.2001, ka shpallur fitues nga kjo listë zotërinjtë Vasil Melo, Vangjel Dule e Arben Broja, të renditur përkatësisht në numrat 1, 2 dhe 25 të kësaj liste, duke e skualifikuar kështu kërkuesin Ligoraq Karamelo, i cili figuron i treti sipas numrit rendor.

Ky vendim është i padrejtë vetëm në pjesën që shpall deputet të Kuvendit zotin Arben Broja. Në këtë rast Komisioni Qendror i Zgjedhjeve ka shkëlur kërkesat e pikës 1 të nenit 64 të Kushtetutës, si dhe të pikës 2 të nenit 91 të Kodit Zgjedhor.

Në këto dispozita është përcaktuar qartë se 40 deputetë të Kuvendit zgjidhen nga listat shumëmemërore të partive dhe/ose koalicionëve të partive sipas renditjes në to se, renditja e kandidatëve në listë caktohet nga partitë si subjekte zgjedhore dhe se në rast vdekjeje, dorëheqjeje ose humbjeje të së drejtës për të kandiduar të një kandidati të listë, vazhdohet me kandidatin pasues në renditje.

Duke iu referuar pjesës arsyetuese të këtij vendimi, të krijohet përshtypja se kjo renditje është respektuar nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, po të ishte e rregullt dorëheqja nga kandidimi i kërkuesit Ligoraq Karamelo, i cili siç u tha renditej i treti në listë.

Parregullsia e kësaj dorëheqjeje, të tij shfaqet në disa drejtime:

Në radhë të parë, edhe sikur ta ketë kërkuar vetë kërkuesi, tërheqja e tij nga kandidimi në vështrim të pikës 3 të nenit 83 të Kodit Zgjedhor, nuk i jep të drejtë askujt të bëjë ndryshime në emrat e listave shumëmemërore të vërtetuara.

Së dyti, me miratimin e këtyre listave, kandidatët e regjistruar në to fitojnë cilësinë e subjektit zgjedhor. Pra, janë vetë ata që disponojnë mbi të drejtën për t'u zgjedhur dhe jo partitë politike që i kanë mbështetur dhe i kanë përfshirë në këto lista. Dorëheqja e tyre nga e drejta e kandidimit në këtë fazë është një akt personal. Si e tillë është vetë kandidati ai që duhet t'i drejtohet me kërkesë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve dhe jo partitë politike.

Për më tepër, kërkesa për dorëheqje në emër të kërkuesit e depozituar në Komisionin Qendror të Zgjedhjeve duket mjaft e dyshimtë, madje nuk përjashtohet mundësia që ajo të mos pasqyrojë vullnetin e tij të vërtetë. Ai e ka kontestuar atë me forcë, sapo është vënë në dijeni të këtij fakti dhe ka denoncuar menjëherë çështjen në prokurori, e cila në rrugë zyrtare ka vërtetuar me ekspertë, ashtu siç ka pretenduar kërkuesi falsitetin e këtij dokumenti.

Në këto rrethana, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve nuk duhej të mbështetej në kërkesën e Partisë Bashkimi për të Drejtat e Njeriut dhe mbi këtë bazë të kapërcente numrin rendor të kërkuesit, duke shpallur fitues fitues në vend të tij subjektin e interesuar, Arben Broja, i cili vjen i 25-ti në listën shumëmemërore.

Pretendimi i avokatit të këtij të fundit se edhe deklarata që ka lëshuar në fillim kërkuesi për pranimin e kandidaturës për deputet nuk përmban nënshkrimin e tij, është i pabazuar. Kjo për arsye se jo vetëm kërkuesi, por as partia ku ai aderonte nuk e kanë kundërshtuar këtë fakt.

Nga ana tjetër, edhe akti i ekspertimit që ka marrë privatisht ky avokat për të mbështetur këtë pretendim nuk ka vlerë provuese për të rrëzuar përmbajtjen e aktit të ekspertimit të kryer mbi një dokument tjetër me urdhër të prokurorisë.

Po kështu, i pabazuar është pretendimi i kësaj partie i mbështetur ky edhe nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve se në marrëveshje midis anëtarëve të saj është vendosur që kandidatët e regjistruar në listën shumëmemërore do të shpallen fitues jo sipas renditjes së tyre në listë, por sipas numrit të votave të fituara si kandidatë të drejtpërdrejtë.

Ky kriter në ndarjen e mandateve plotësuese nuk rezulton të jetë pasqyruar në kohë në ndonjë akt shkresor. Veç kësaj, zbatimi i tij nuk del t'i jetë kërkuar as Komisionit Qendror të Zgjedhjeve me

rastin e paraqitjes pranë tij listave shumemërore dhe brenda afateve të parashikuara nga neni 76 i Kodit Zgjedhor të Republikës së Shqipërisë.

Lejimi i këtyre mangësive esenciale e bën të cënueshëm në këtë pjesë vendimin e sipërpërmendur të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.

PËR KËTO ARSYE:

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 131 shkronja "e" të Kushtetutës, neneve 26 e 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", si dhe nenit 113 pika 5 të Kodit Zgjedhor, njëzëri,

V E N D O S I:

Shfuqizmin e vendimit nr.233, datë 21.8.2001 të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve në pjesën që shpall deputet për Kuvendin e Shqipërisë zotin Arben Broja dhe detyrimin e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve që në vend të tij të shpallë deputet zotin Ligoraq Karamelo.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi menjëherë.